

Sprawa T-369/03

Arizona Chemical BV i in. przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Dyrektywa 67/548/EWG — Odmowa zmiany zaklasyfikowania kalafonii, dotychczas sklasyfikowanej jako substancja niebezpieczna — Skarga o stwierdzenie nieważności — Akt niezaskarżalny — Skarga o odszkodowanie — Przedawnienie — Zarzut niezgodności z prawem — Niedopuszczalność

Postanowienie Sądu Pierwszej Instancji (trzecia izba) z dnia 14 grudnia 2005 r. II - 5845

Streszczenie postanowienia

- 1. Skarga o stwierdzenie nieważności — Akty zaskarżalne — Pojęcie — Akty wywołujące wiążące skutki prawne — Procedura dostosowania do postępu technicznego dyrektywy dotyczącej klasyfikacji substancji niebezpiecznych — Pismo Komisji oddalające wniosek niektórych producentów substancji o zmianę jej zaklasyfikowania — Wylączenie (art. 230 WE; dyrektywa Rady 67/548, art. 29)*

2. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Osoby fizyczne lub prawne — Akty dotyczące ich bezpośrednio i indywidualnie — Dyrektywa dotycząca klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych — Dyrektywa nieprzynająca zainteresowanym podmiotom gospodarczym gwarancji procesowych — Skarga tych podmiotów gospodarczych skierowana przeciwko aktowi wydanemu w ramach procedury zmiany dyrektywy — Niedopuszczalność*
(art. 230 akapit czwarty WE; dyrektywa Rady 67/548, art. 14 i załącznik VI, ppkt 1.7.2 akapit trzeci, ppkt 4.1.3, 4.1.4 i 4.1.5)
  3. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Osoby fizyczne lub prawne — Akty dotyczące ich bezpośrednio i indywidualnie — Akt o charakterze generalnym — Obowiązek staranności — Obowiązek, z którego nie wynika dla podmiotów gospodarczych, które uczestniczyły w procedurze wydawania aktu, prawo do wniesienia skargi*
(art. 230 akapit czwarty WE)
  4. *Skarga o odszkodowanie — Termin przedawnienia — Rozpoczęcie biegu terminu — Odpowiedzialność wynikająca z faktu wydania aktu o charakterze generalnym — Data wystąpienia szkodliwych skutków tego aktu*
(statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 46)
  5. *Skarga o odszkodowanie — Termin przedawnienia — Rozpoczęcie biegu terminu — Szkoda o charakterze ciągłym — Data, którą należy wziąć pod uwagę*
(statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 46)
  6. *Postępowanie — Skarga wszczynająca postępowanie — Wymogi formalne — Określenie przedmiotu sporu — Zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów — Skarga o naprawienie szkód wyrządzonych przez instytucję wspólnotową — Nietrzymanie tych wymogów — Bezwzględne przeszkody procesowe*
(regulamin Sądu, art. 44 § 1 lit. c))
1. Niedopuszczalna jest skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez producentów substancji wpisanej jako substancja uczulająca do załącznika I do dyrektywy 67/548 w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych, skierowana przeciwko odmowie przez Komisję przedstawienia komitetowi regulacyjnemu projektu zmiany tej dyrektywy w ramach procedury jej
- dwudziestego dziewiątego dostosowania do postępu technicznego, w celu zmiany klasyfikacji tej substancji.
- Nie wystarczy bowiem, że instytucja wspólnotowa wysłała pismo do jego adresata w odpowiedzi na skierowany przez niego wniosek, aby uznać je za decyzję w rozumieniu art. 230 WE, ponieważ aktami, w stosunku do których

można wnieść skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 WE, są tylko akty wywołujące wiążące skutki prawne, mogące wpływać na interesy skarżącego, w znacznym stopniu zmieniając jego sytuację prawną.

W tym kontekście zaskarżony akt wpisuje się w ramy wstępnej procedury badania immanentnych właściwości danych substancji, która, daleka od ukierunkowania na indywidualne interesy danych podmiotów gospodarczych lub przygotowania decyzji o charakterze indywidualnym ich dotyczących, jest tylko etapem poprzedzającym przygotowanie aktu o charakterze generalnym, to znaczy projektu zmiany dyrektywy, przewidzianego w art. 29 dyrektywy 67/548. Ponadto sprzeczne z wyżej wskazanymi zasadami byłoby przyznanie jednostkom możliwości przekształcenia procedury, która prowadzi do wydania przepisów o charakterze generalnym zmieniających dyrektywę 67/548, w procedurę o charakterze indywidualnym, poprzez skierowanie do Komisji wniosku na piśmie, na który instytucja ta jest zobowiązana odpowiedzieć zgodnie z ogólną zasadą należytego wykonywania obowiązków ustanowioną w art. 21 akapit trzeci WE. Odpowiedź taka, nawet jeśli jest ostateczna, nie może zmienić prawnego charakteru procedury prowadzącej do sklasyfikowania lub zmiany zaklasyfi-

kowania substancji ani nie może samodzielnie przyznać jej adresatowi czynnej legitymacji.

Poza tym odmowa wycofania lub dokonania zmiany aktu przez instytucję wspólnotową sama jest aktem, którego legalność może być kontrolowana, zgodnie z art. 230 WE, tylko w przypadku, kiedy akt, którego instytucja wspólnotowa nie chce wycofać lub zmienić, mógłby sam zostać zaskarżony na mocy tego artykułu. Projekt zmiany tej dyrektywy objęty wnioskiem skarżących również nie jest aktem zaskarżalnym w rozumieniu art. 230 WE, ponieważ jest on aktem o charakterze całkowicie tymczasowym i przygotowawczym, jako że dotyczy aktów lub decyzji, których przygotowanie obejmuje kilka etapów, a w zasadzie tylko akty ostatecznie określające stanowisko instytucji w ramach danej procedury mogą być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności, z wyłączeniem środków tymczasowych, których celem jest przygotowanie ostatecznej decyzji.

(por. pkt 56, 60, 63, 64, 66)

2. Fakt, że osoba w taki czy inny sposób uczestniczy w procesie prowadzącym do przyjęcia aktu wspólnotowego, może indywidualizować tę osobę w stosunku

do danego aktu — co musi oznaczać, że akt wywołuje w stosunku do niej wiążące skutki prawne — tylko, jeśli obowiązujące ustawodawstwo Wspólnoty przyznaje jej pewne gwarancje procesowe. Jeśli więc chodzi w szczególności o akty o charakterze generalnym — w których przypadku zasadniczo ani proces przygotowywania, ani sam charakter nie wymagają, zgodnie z zasadami ogólnymi prawa wspólnotowego, takimi jak prawo do bycia wysłuchanym, udziału zainteresowanych osób, chyba że uczestnictwo w takim postępowaniu jest wyraźnie przewidziane — ze względu na brak wyraźnie zagwarantowanych praw procesowych sprzeczne z literą i duchem art. 230 WE byłoby zezwolenie na to, aby każda jednostka, która uczestniczyła w przygotowaniu aktu prawnego, mogła następnie zaskarżyć ten akt.

podmiotów gospodarczych, jeśli posiadają nowe informacje, do złożenia propozycji właściwym organom państwa członkowskiego, jak również ppkt 4.1.3, 4.1.4 i 4.1.5 tego załącznika oraz art. 14 tej dyrektywy, przewidujące obowiązek informowania tych podmiotów, nie stanowią dla nich jakichkolwiek gwarancji procesowych na poziomie wspólnotowym. Przepisy te nie mogą uczynić dopuszczalną skargi wniesionej przez te podmioty, skierowanej przeciwko odmowie przez Komisję przedstawienia komitetowi regulacyjnemu projektu zmiany tej dyrektywy w ramach procedury dostosowania tej dyrektywy.

(por. pkt 72–74, 76–78, 80)

W tym zakresie dyrektywa 67/548 w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych nie zawiera przepisu przyznającego zainteresowanym podmiotom gospodarczym, takim jak przedsiębiorstwa produkujące i sprzedające kalafonię i jej pochodne, prawa do wszczęcia procedury dostosowującej tę dyrektywę do postępu technicznego ani przepisu wymagającego, aby Komisja przed przedstawieniem projektu dostosowania przeprowadziła procedurę, w ramach której podmioty te korzystają z gwarancji procesowych. W szczególności ppkt 1.7.2 akapit trzeci załącznika VI do tej dyrektywy przewidujący uprawnienie zainteresowanych

3. W ramach postępowania prowadzącego do wydania aktów o charakterze generalnym obowiązek staranności spoczywający na instytucjach stanowi przede wszystkim obiektywną gwarancję procesową, wynikającą z ciążącego na instytucji wspólnotowej absolutnego i bezwarunkowego obowiązku dotyczącego przygotowania aktu, a nie z wykonywania jakiegokolwiek prawa indywidualnego. Wynika stąd, że obowiązek taki, którego zakres różni się od zakresu obowiązku, jaki istnieje

w procedurach administracyjnych prowadzących do przyjęcia aktów o charakterze indywidualnym, nie przyznaje bezpośrednio praw podmiotom gospodarczym uczestniczącym w procedurze wydawania aktu i nie otwiera im dostępu do sądu wspólnotowego.

może rozpoczynać swojego biegu przed wystąpieniem szkodliwych skutków tego aktu i w związku z tym przed poniesieniem szkody przez zainteresowane osoby.

(por. pkt 106, 107)

(por. pkt 86–88)

4. Pięcioletni termin przedawnienia przewidziany w art. 46 statutu Trybunału Sprawiedliwości dla roszczeń wynikających z odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty nie może rozpocząć swojego biegu, zanim nie zostaną spełnione wszystkie warunki, od których uzależniony jest obowiązek naprawienia szkody. Warunkami tymi są bezprawne postępowanie instytucji wspólnotowych, rzeczywisty charakter podnoszonej szkody i istnienie związku przyczynowego między tym postępowaniem a wskazaną szkodą. Warunek dotyczący istnienia pewnej szkody jest spełniony, jeśli szkoda jest nieuchronna i można ją przewidzieć z dostateczną pewnością, nawet jeśli nie można jej jeszcze dokładnie oszacować.

5. W przypadku szkody ciągłej pięcioletni termin przedawnienia przewidziany w art. 46 statutu Trybunału Sprawiedliwości stosuje się, poprzez odniesienie do daty aktu, który przerwał bieg terminu, do okresu poprzedzającego tę datę o więcej niż 5 lat i nie ma on wpływu na ewentualne prawa powstałe w okresach późniejszych. W tym kontekście art. 46 traktuje skargę wniesioną do Trybunału lub wniosek, jaki poszkodowany może wcześniej skierować do właściwej instytucji, jako akt przerywający bieg terminu przedawnienia.

(por. pkt 116)

6. Zgodnie z art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu, który dotyczy treści skargi i którego niedochowanie stanowi bezwzględną przeszkodę procesową, każda skarga musi zawierać wskazanie przedmiotu sporu i zwięzłe przedstawienie przywołanych zarzutów. Wskazanie to musi być wystarczająco jasne i precy-

W przypadku gdy odpowiedzialność Wspólnoty wynika z aktu o charakterze generalnym, termin przedawnienia nie

zyjne, aby strona pozwana mogła przygotować swoją obronę, a Sąd mógł rozstrzygnąć w przedmiocie skargi, w razie potrzeby nie korzystając z innych informacji. Jeśli chodzi konkretnie o skargę mającą na celu uzyskanie naprawienia szkód, które miały być spowodowane przez instytucję wspólnotową, to taka skarga musi zawierać elementy umożliwiające identyfikację postępowania, jakie skarżący zarzuca

instytucji, wskazywać powody, dla których skarżąca twierdzi, że między postępowaniem a szkodą, jaką miał ponieść, istnieje związek przyczynowy, jak również rodzaj i rozmiary tej szkody.

(por. pkt 119, 120)